

Nepal

Twee een vriendin ons twee jaar geleden vroeg of we mee wilden naar Mustang, waar zij eerder een geweldige reis had gemaakt, zeiden we onmiddellijk ja! We kenden Nepal goed, maar we droomden ervan om ooit eens een echt afgelegen gebied te bezoeken. En aangezien Mustang alleen te voet bereikbaar is, gingen we in training.

Tussen de Himalayatoppen door, vliegen we in bijna twintig minuten van toeristenstad Pokhara naar Jomosom, waar onze trektocht begint. Het landschap maakt een overweldigende indruk op ons. Dit was de reden dat we hierheen wilden. We kijken op tegen de kale rotsen met daarachter besneeuwde toppen van wel 7000 meter hoog. Grote rotsblokken met hier en daar een doornstruik, en in de diepte de brede rivierbedding met een hangbrug. In de verte bloeiende boekweitvelden en appelboomgaarden. Een heerlijk zonnetje doet de rest.

Taxi, madam?

Onze tocht gaat van Jomosom naar Lo Manthang, de hoofdstad van Mustang en weer terug. De route gaat over eeuwenoude smalle bergpaden. Onze groep bestaat uit 16 wandelaars en 17 begeleiders: een ervaren gids en vier sherpa's, acht keukenjongens en een kok, drie paardenjongens en twintig paarden die tenten, persoonlijke spullen, etenswaar en kookgerei (gasflessen!) voor bijna drie weken sjouwen.

Vanaf Jomosom volgen we de loop van de rivier de Kali Ghandaki naar Lo Manthang. Óf door de honderden meters brede bedding, óf over geitenpaadjes, berg op, berg af. Doordat de loop van de rivier voortdurend verandert is het nooit zeker dat er een brug ligt. Al snel moeten we de rivier doorwaden. Akal, een sherpa vraagt: "Taxi, madam?" Liever niet, ik wil op avontuur en ga op blote voeten de ijskoude, snelstromende rivier door. Later zouden we rivieren oversteken die veel sneller stromen en dieper zijn. Gelukkig zijn er dan paarden.

Gebedskralen

Lo Manthang is een ommuurd dorp met ongeveer 1100 inwoners. De straten zijn smal en boven sommige straatjes zijn huizen gebouwd zodat je gebukt verder moet. Inwoners van Mustang leven van het toerisme of van hun geiten of koeien, die dagelijks op de omringende bergen worden geweid. Ook hebben sommigen wat land met boekweit, maïs of graan. Ondanks de primitieve omstandigheden is er sprake van vooruitgang. Zo heeft sinds twee jaar bijna elk huishouden in Mustang, zelfs de nomaden, een piepklein zonnepaneeltje waarmee ze spaarlampen kunnen laten branden.

In een klooster zingen Boeddhistische monniken van jong tot oud hun ochtendgebeden. We mogen even binnenkomen om te luisteren. Het gezang is een soort monotoon gebrom en het is heerlijk rustgevend. De

Tibetaans-Boeddhistische religie in Mustang hoort bij het dagelijks leven. In elk dorp, langs de paden, in de bergwanden en op de bergpassen zien we gebedsmolens, steenhopen, kloosters, heilige lemen 'chortens' en kleurige gebedsvlaggen. We verwachten eigenlijk een vrome aangelegenheid als we de gebedszang bezoeken, maar niets is minder waar. Een van de monniken vliegt opeens naar buiten om terug te komen met een kopje melkthee voor de voorzanger. Een andere monnik peutert afwezig met zijn gebedskralen in zijn oor! We voelen ons er welkom en we stappen blij weer naar buiten om aan de tocht van die dag te beginnen.

Onzichtbare riehtjes

Ondanks onze geringe wandelervaring, valt de zwaarte van de tocht ons mee. Voor mensen met hoogtevrees moet het niet gemakkelijk zijn om te lopen op deze paden op 3 tot 4000 meter hoogte die steil zijn en bedekt met grind en gruis. We zijn dagelijks zes tot acht uur onderweg en door het afwisselende landschap met de steile paadjes hebben we geen tijd voor zere voeten of blaren. Hoogteziekte kan op deze hoogte ook voorkomen: sommigen hebben last van hoofdpijn of van kortademigheid. De route is prachtig: in het noorden de Tibetaanse hoogvlakte, in het zuiden de Himalaya, in de diepte de Kali Ghandaki. Hoge pieken en bergwanden in de vorm van orgelpijpen, steile wanden met ooit bewoonde grotten in allerlei kleuren: rood, grijs, roze, oranje, oker, blauw, zwart ... Op de allerlaatste wandeldag bezoeken we een oud klooster en dalen vervolgens geleidelijk af naar het rivierdal. Het paadje wordt steeds smaller totdat het slechts een voet breed is. Ineens is het verdwenen. Onmogelijk natuurlijk, want iets verderop loopt de rest van de groep. Opeens staat daar sherpa Krishna. Met mijn hand op zijn schouder stap ik in zijn voetstappen tot ik het pad zelf weer zie. Hij schiet weg, helpt iemand anders en komt weer terug. Hij rent zeker tien keer heen en weer over de bijna onzichtbare riehtjes! De rest van de tocht is gemakkelijk, zelfs waar we op de heenweg nog door de rivier moesten, blijkt nu een brug te liggen! Te snel bereiken we het einde van onze reis. De volgende ochtend staat het 16-persoonsvliegtuigje alweer klaar om ons naar Pokhara te brengen. We moeten afscheid nemen van de inwoners van Mustang, van onze geweldige begeleiders en van het adembenemende landschap. Kunnen we hier niet blijven?"

